

FOKUS

SPRÅKLYDSANGER MED OPPGAVER

FOKUS A BOKSTAVLYDER

LESEKURS A LØKKESKRIFT

Ss

Toril Karstad

Toril Karstad

Fokus er delvis utviklet ved hjelp av midler fra Extra-stiftelsen (nå Stiftelsen Dam).
 Forsidebildet er tegnet av Melissa Adéle Popkema.
 Heftet kan kombineres med Skjelfjords lesebok og Tømtes Løkkeskriftmateriell.

S-LYD-VERS: SANG NR. 4

Tekst og melodi: Toril Karstad, komp og opptak: Øyvind Åge Berg,
illustrasjon: Lydia Madeleine Popkema, 10. kl., vokal: Christa Marie Bentzen, 6.kl.

Snekker'n skrudde sammen sparken
så det suste.
Simen pusset så med sandpapir
og sparket straks av sted.
Snøen sprutet som i snøstorm.
Sparken skrenset sånn i svingene.
Men Simen sa ng og smilte der han skled.

TALESYMBOL:

TUNGEBLAD MOT
FORGOM

LUFTA STREVER
OG VISLER

OPPGAVE 1: HØR PÅ OPPTAKET, OG PRØV Å LÆRE VISA.

OPPGAVE 2: SETT RING RUNDT HVER S, OG SI LYDEN S.

OPPGAVE 3: SETT RING RUNDT HVER s, OG SI LYDEN S.

OPPGAVE 4: LES HELE TEKSTEN HVIS DU KAN.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, FEIT O HAR Å-LYD,
INNRAMMET NG HAR ŋ-LYD, INNRAMMET R'N (MED BORTFALL AV STUM E) ER ŋ-LYD.

OPPGAVE 5: FINN LYDEN S SKREVET MED SYMBOLET s.

SI LYDEN MENS DU TEGNER RING RUNDT SYMBOLET.

k b j ø s ø n a b s n p b ø h j y f s d u ø b ø g v m b s d
y s v i m s u s æ a n u b e s n ø b t j t n s k æ h j v u n
a y f b ø h s ø s u t h u m s a y v s f a m u s t æ g d u s
b r t b ø h b j y n k s r t b y v m ø æ s m y g y v m s u a
n u b i n ø s ø s t j p f u h j v k n a b s n b ø h t s v s n
s s a m s n b y m r s u t j ø s ø n ø s t r h b j s y f u r p
ø r g i s v h i a m r y v s t s u a i n æ u s b s n r b s b n
s u h j v s u n a y s i b y ø h ø k b h u s d a y v s n a m
s n t g i d s h g f b y t u s v j ø k t f m d b s y a b u i s h
u m æ a y v f r s m æ n t y d s u b j r æ n t n p s t ø h s

Foto: Nils Hølge Karstad

OPPGAVE 6: SKRIV TRYKKBOKSTAVER. SI BESKJEDEN TIL DEG SELV MENS DU SKRIVER.

HØYREBUE OPPE, VENSTREBUE NEDE

NB: HØYREBUE BETYR BUE MED ÅPNING I RETNING MOT HØYRE, VENSTREBUE HAR ÅPNING MOT VENSTRE

ſ s s s s s s s s s s

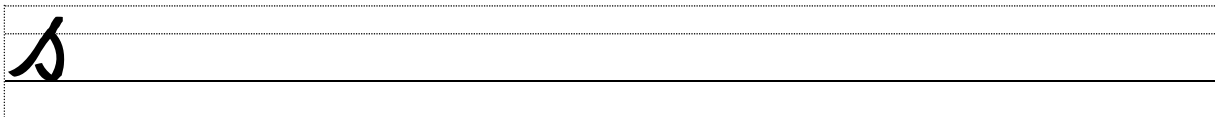
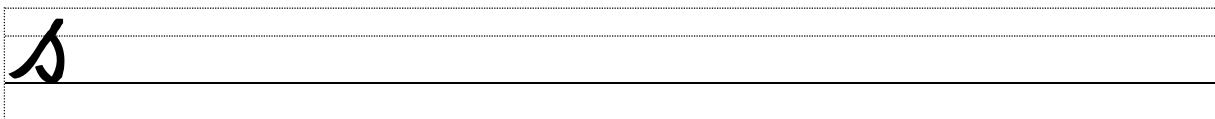
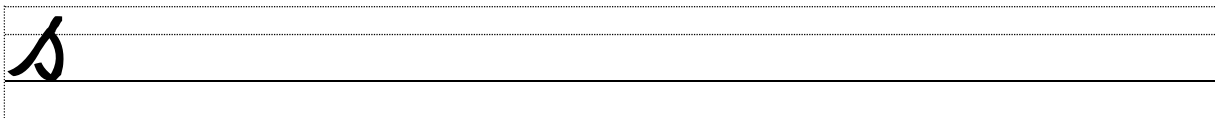
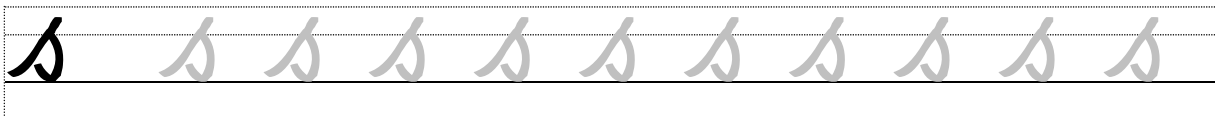
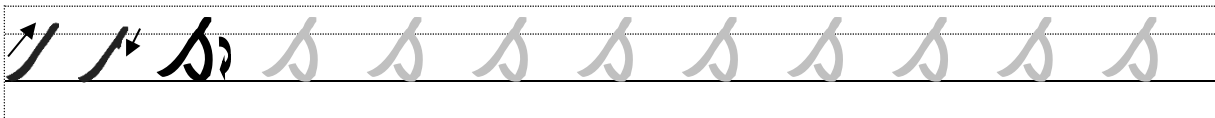
S S S S S S S S S S S

S

S

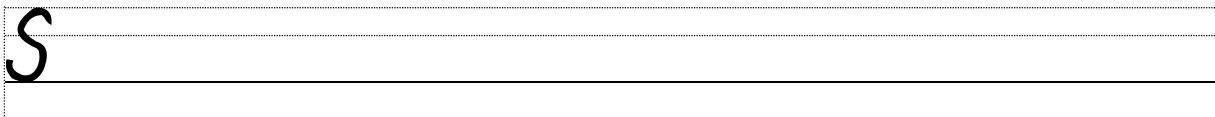
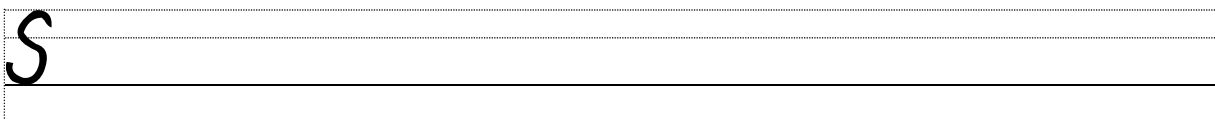
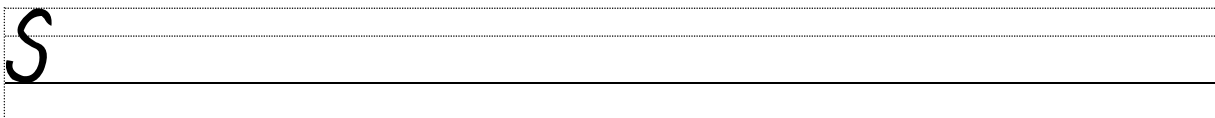
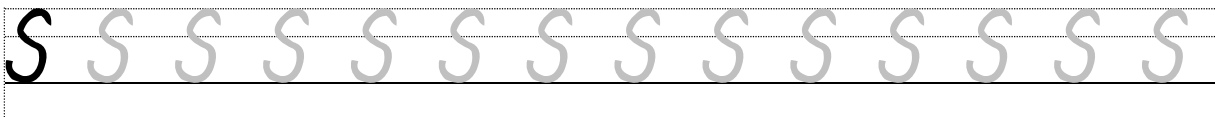
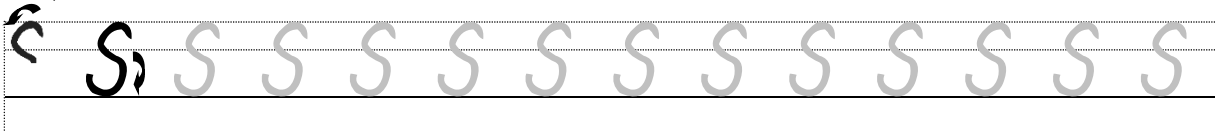
OPPGAVE 7A: SKRIV LØKKEBOKSTAVEN. SI BESKJEDEN TIL DEG SELV MENS DU SKRIVER.

OPP, KORT NED, SVING

OPPGAVE 7B: SKRIV LØKKEBOKSTAVEN. SI BESKJEDEN TIL DEG SELV MENS DU SKRIVER.

SVING, SVING

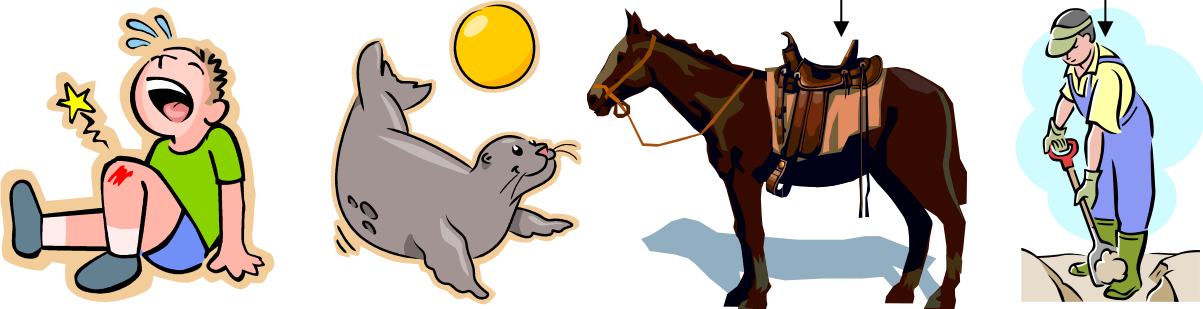

OPPGAVE 8A: LES VELDIG VANLIGE ORD.

1 j <u>e</u> g m <u>e</u> g	2 d <u>e</u> g s <u>e</u> g	3 h <u>e</u> r d <u>e</u> r	4 KORT VOKAL s <u>o</u> m o <u>o</u> s	5 KORT VOKAL h <u>a</u> ns s <u>e</u> lv
-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	--	--

OPPGAVE 8B: LES OG LEGG LANG VOKAL-ORD MED BOKSTAVKORT.

1 s <u>a</u> s <u>i</u> n s <u>i</u> ne s <u>i</u> den s <u>i</u>	2 s <u>a</u> s <u>e</u> s <u>e</u> r s <u>i</u> de s <u>i</u> der v <u>i</u> ser	3 s <u>y</u> nes s <u>e</u> nere d <u>e</u> res e <u>n</u> este s <u>t</u> ore	4 i <u>s</u> s <u>e</u> s <u>o</u> l s <u>i</u> l s <u>a</u> l	5 s <u>e</u> l s <u>ø</u> l s <u>a</u> g s <u>å</u> r s <u>p</u> a
--	--	---	---	---

OPPGAVE 8C: LES OG LEGG KORT VOKAL-ORD MED BOKSTAVKORT.

1 s <u>i</u> tt d <u>i</u> sse s <u>u</u> lle s <u>i</u> ste s <u>a</u> mm <u>e</u> s <u>a</u> mm <u>e</u> n	2 s <u>a</u> tt s <u>i</u> tt r <u>e</u> tt s <u>e</u> tte f <u>i</u> nn <u>e</u> s n <u>e</u> ste	3 a <u>l</u> ts <u>a</u> n <u>e</u> sten s <u>ø</u> ndag m <u>e</u> st m <u>e</u> ns m <u>i</u> nst	4 h <u>o</u> s s <u>a</u> nt s <u>u</u> nt s <u>a</u> lt s <u>u</u> lt s <u>i</u> nt	5 r <u>u</u> ss l <u>a</u> ss l <u>i</u> sse p <u>a</u> sse k <u>a</u> sse s <u>a</u> lg
--	--	---	--	--

Bokstaver med strek under er stumme! Streken betyr «minus lyd». Feit o har å-lyd, feit e har æ/i-lyd, innrammet ei/eg er ei-diftong. Lysegrå ord er veldig vanlige. Mørkegrå ord er vanlige.

OPPGAVE 9: LES RIM MED LANG VOKAL.
SETT PRIKK UNDER VOKALER. DEL TEKSTEN I STAVELSER.

Siv rimer: vise – prise – spise – fise – grise – glise

Solfrid rimer: mase – base – rase – vase – klase

Åse rimer: musene – husene – lusene – pusene

Sara rimer: pyser – myser – lyser – nyser – fryser

Åsa rimer: eneste – reneste – peneste – seneste

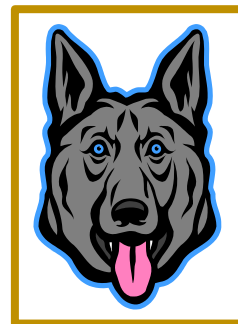
Isa rimer: leser – naser – hveser – freser – peser

Larisa Lofitskaya, Dreamstime

Hannibal Poenaru near Paris, France - flickr.com, CC BY-SA 2.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3353944>

OPPGAVE 10: LES RIM MED KORT VOKAL.
SETT PRIKK UNDER VOKALER. DEL TEKSTEN I STAVELSER.

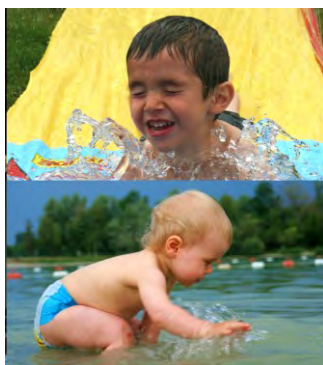
Sam rimer: visste – triste – siste – niste – riste

Siv rimer: masse – passe – vasse – klasse – kasse

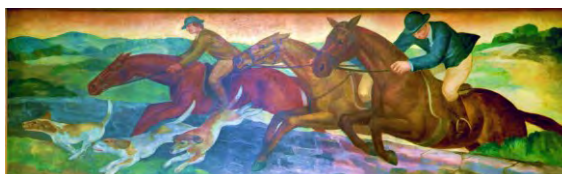
Sofia rimer: fiske – viske – piske – diske – sviske

Sander rimer: husker – lusker – rusker – dusker

Isa rimer: plaske – flaske – raske – vaske – naske =

Melissa King, Dreamstime &
Thomas Schmitt, Dreamstime

Frank Weathers Long i Gene Snyder U.S. courthouse & custom house,
ved Carol M. Highsmith, Rawpixel.com

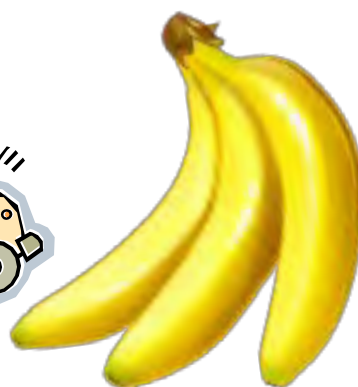
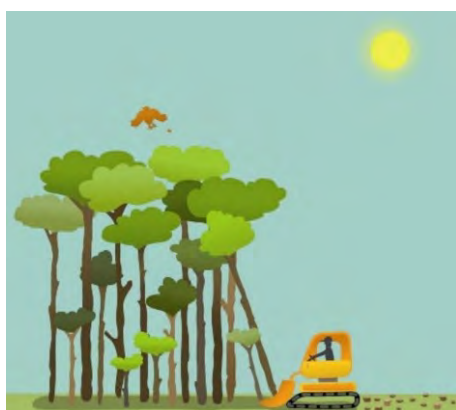

Wikimedia Commons, CC0

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD

OPPGAVE 11: DEL OPP I ORD MED LODDRETTE LINJER.

Isa|rimer|vises|pise|fise|grise|glise|be|vise
Siv|rimer|leser|peser|neser|_h|veser|freser
Syv|errimer|mo|se|po|se|ko|se|lo|se|ro|se|o|se
Siv|rimer|mu|sen|eh|u|sen|el|u|sen|ek|ru|sen|e
Sol|frid|rimer|fry|ser|py|ser|ly|ser|my|ser|ny|ser
Å|ser|imerrase|bra|sema|se|vase|kla|se|knase

Isa|rimer|en|es|ter|en|es|te|pen|es|te|se|n|es|te
Sir|irimer|mas|se|pa|sse|ka|sse|ta|sse|va|sse
Sind|rerimer|n|is|te|sis|te|vis|tel|is|te|mi|ste
Siv|rimer|fla|ske|va|ske|pla|ske|na|ske|a|ske
Simen|rimer|hu|sker|fu|sker|lu|sker|du|sker
Åsner|imer|pi|ske|vi|ske|fi|ske|svi|ske|di|ske

DISKE OPP
= SERVERE

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD

OPPGAVE 12: SETT STREK FRA ORD TIL BILDE.

rosen

selen

Bob Hines, USFWS

skoene

sebra

Allegretto, Dreamstime

fisken

svaner

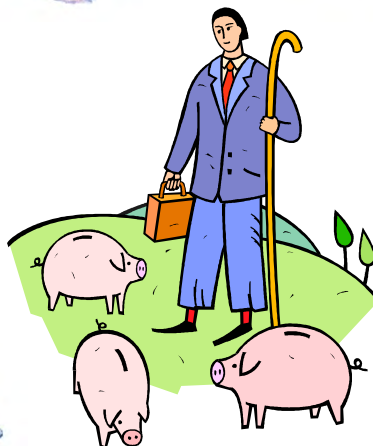
Celine Aurora Bastberget, 4.kf.

bussen

Galina Ivanova, Dreamstime

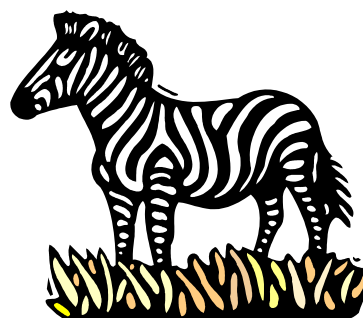
grisene

vasen

Christoffer Goldie, 4.kf. & Danica Værnes, 3.kf.

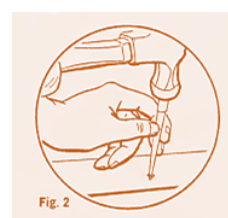
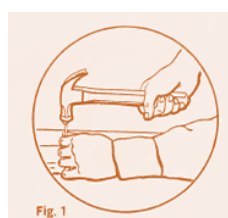
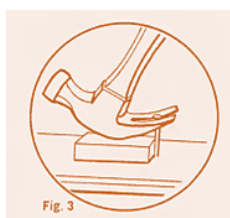
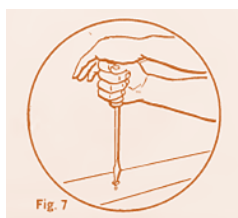

syklene

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD

OPPGAVE 13: DEL OPP ORDENE I SANGEN MED LINJER.

SNEKKER'NSKRUDDESAMMEN
 SPARKENSÅDETSUSTE.
 SIMENPUSSETSÅMEDSANDPAPIR
 OGSPARKETSTRAKSAVSTED.
 SNØENSPRUTETSOMISNØSTORM.
 SPARKENSKRENSETSÅNN
 ISVINGENE.MENSIMENSANGOG
 SMILTEDERHANSKLED.

Simple home repairs, Glenda Pifer, Wikimedia commons

OPPGAVE 14: LES OG LEGG KORT VOKAL-ORD MED BOKSTAVKORT ELLER PUSLE ORDENE MED FOKUS SYMBOLPUSLING.

1	2	3	4	5
sum sekk skutt skatt skam skal	stelt stilt stylte spidd spiss spikke	spann spenne spadde spytte spille spydde	spilte sparke smalt smelte skulle skrekk	sprekk sprekke sprakk strekke strakk strikke

Toril Karstad

Simpkin, Marshall & Co, Rawpixel.com

Leandri Shchahlou, Dreamstime

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, FEIT O HAR Å-LYD,
 INNRAMMET NG HAR ŋ-LYD, INNRAMMET R'N (MED BORTFALL AV STUM E) ER ŋ-LYD.

OPPGAVE 15: KLIPP UT EN SETNING, DEL OPP I ORD OG PUSLE.
KLIPP I BOKSTAVER OG PUSLE SAMMEN. LES DET DU HAR SKREVET.

Snekker'n
skrudde
sammen
sparken
så det suste.
Simen pusset så
med sandpapir
og sparket straks
av sted.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT E HAR
Æ-LYD, FEIT O HAR Å-LYD, INNRAMMET NG HAR Ŋ-LYD.

**Snøen sprutet
som i snøstorm.
Sparken
skrenset sånn
i svingene.**

**Men Simen sang
og smilte
der han skled.**

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, FEIT O HAR Å-LYD, INNRAMMET NG HAR ŋ-LYD.

OPPGAVE 16: STAVELSESEDELING

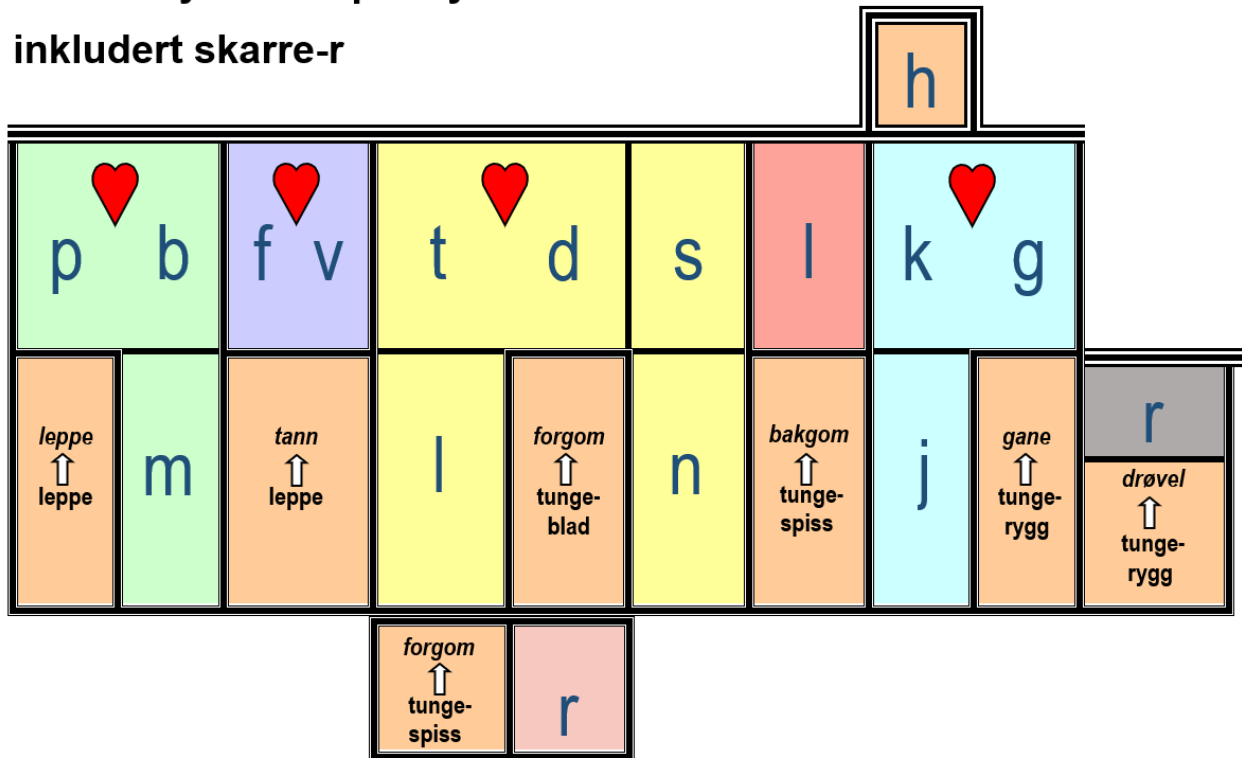
SETT PRIKK UNDER VOKALENE: A, E, I, O, U, Y, Æ, Ø, Å.
TEGN EN BUE FOR HVER STAVELSE.

Snøkker'n skrudde sammen
sparken så det suste.
Simen pusset så med sandpapir og sparket
straks av sted. Snøen
sprutet som i snøstorm.
Sparken skrenset sånn i
svingene. Men Simen sang sang
og smilte der han skled.

Bokstavlydenes språklydhus

inkludert skarre-r

Vokaler: a e i o u y æ ø å

Diftonger: ei au øy ai

FOKUS © Toril Karstad Kreativ Læring

Hjerte symboliserer stemt/ustemt-par. Døra angir artikulasjonssted, der nedre artikulator er aktiv og derfor nevnes først (leppe mot tann).

